

Lagmannsrettene

(Foto: Domstoladministrasjonen)

Lagmannsrettene tar stilling til anker over rettsavgjørelser i sivile saker og straffesaker. Ankene kommer fra tingrettene i lagdømmet (geografisk område som består av flere tingretters domssogn).

Norges seks lagmannsretter

- [Agder lagmannsrett](#) (holder til i Skien) dekker fylkene Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder.
- [Borgarting lagmannsrett](#) (holder til i Oslo) dekker fylkene Oslo, Buskerud, Østfold og sørlige deler av Akershus.
- [Eidsivating lagmannsrett](#) (holder til på Hamar) dekker fylkene Hedmark, Oppland og nordlige deler av Akershus.
- [Frostating lagmannsrett](#) (holder til i Trondheim) dekker fylkene Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.
- [Gulating lagmannsrett](#) (holder til i Bergen) dekker fylkene Hordaland, Sogn og Fjordane samt Rogaland.
- [Hålogaland lagmannsrett](#) (holder til i Tromsø) dekker fylkene Nordland, Troms og Finnmark.

Ikke alle anker får ny behandling i lagmannsretten

Det er begrensninger i adgangen til å få en tingrettsdom prøvd i lagmannsretten. I sivile saker må blant annet det som det tvistes om være av en viss verdi. I straffesaker er ankeadgangen begrenset ut i fra hvor alvorlig forbrytelsen er og mulighetene for at anken kan vinne fram.

Det er tre fagdommere som tar stilling til om saken skal få en ankeforhandling eller ikke. Avgjørelsen om å nekte en anke videre behandling må være enstemmig og skjer ved en skriftlig begrunnelse.

Anker over kjennelser og beslutninger

Anker over [kjennelser](#) og beslutninger, altså ikke dommene, i tingrettene behandles av tre lagdommere. Som hovedregel avgjøres saken ut i fra saksdokumentene.

Anke over dommer

Anke over dommer skjer i form av en ny muntlig behandling av saken. Antallet dommere bestemmes utifra sakstype og hva det ankes over.

Straffesaker

Både den domfelte og påtalemyndigheten kan anke til lagmannsretten over avgjørelser fra tingretten. Anken kan dreie seg om tingrettens

- lovanvendelse
- saksbehandling
- straffeutmåling
- bevisbedømmelse

Retten settes med tre dommere (fagdommere) hvis det skal tas stiling til

- tingrettens lovanvendelse
- tingrettens saksbehandling
- straffeutmålingen i saker med strafferamme inntil seks år

Hvis anken gjelder straffeutmåling i en sak som etter loven kan medføre seks års fengsel eller mer, settes lagmannsretten som meddomsrett (tre fagdommere og fire meddommere).

Bevisbedømmelse gir ny prøving av saken

Hvis lagmannsretten skal prøve bevisbedømmelsen i skyldspørsmålet, betyr dette at retten tar stiling til om tiltalte har gjort det som han er tiltalt for eller ikke. Retten prøver da alle sider av saken på nytt.

Meddomsrett: Saker med strafferamme inntil seks år

Hvis strafferammen er inntil seks års fengsel, er lagmannsretten sammensatt som meddomsrett med tre fagdommere og fire meddommere. Meddommerne skal være to kvinner og to menn. Disse trekkes tilfeldig fra utvalget av meddommere som kommunene har valgt. Alle dommerne er da sammen om alle avgjørelser, og alle har lik stemme.

Når skyldsspørsmålet avgjøres, kreves fem stemmer for å finne den tiltalte skyldig. For øvrig treffes alle avgjørelser med alminnelig flertall blant de syv dommerne.

Jury: Strafferamme over seks år

I saker med strafferamme på seks år eller mer, er hovedregelen at skyldspørsmålet avgjøres av lagretten (juryen). Lagretten består av ti personer, fem kvinner og fem menn. For hver sak trekkes medlemmene fra utvalget av kommunenes lagrettemedlemmer. Retten er da sammensatt med tre fagdommere, som blant annet tar stiling til spørsmål om saksbehandlingen underveis. Dersom lagretten finner tiltalte skyldig (dette krever et flertall på syv jurymedlemmer) deltar fire av lagrettemedlemmene på straffutmålingen sammen med fagdommerne.

Sivile saker

En sivil ankesak behandles som regel av tre fagdommere. Dette gjelder også anker fra jordskifteretten. I enkelte sakstyper skal det imidlertid alltid være meddommere. Partene kan også kreve at to meddommere er med. Når det kreves særlig kunnskap om et saksområde, kan retten oppnevne fagkyndige meddommere. Alle dommerne har en

stemme hver.

I likhet med tingrettene tilbyr også lagmannsrettene rettsmekling i sivile saker. Det betyr at partene får hjelp av domstolen til å søke en minnelig løsning, altså en utfall alle kan godta uten at domstolen avgjør resultatet skal være gjennom en dom.

Andre sakstyper

Saker fra Trygderetten

Trygderetten er et domstollignende forvaltningsorgan. Dersom en avgjørelse fra Trygderetten ankes, behandles denne av lagmannsretten. Da er lagmannsretten sammensatt som i andre sivile saker.

Ankeinstans for jordskifteretten

Lagmannsretten er i noen tilfeller ankeinstans for avgjørelser fra jordskifterettene.

Overskjønn

Skjønn er en særlig form for rettergang hvor formålet som regel er å fastslå verdien av fast eiendom eller rettigheter i fast eiendom. Når lagmannsretten skal overprøve tingrettens avgjørelser i slike saker settes retten med en fagdommer og fire skjønnsmenn (sakkyndige meddommere).

Siden ble sist oppdatert: 18.01.2016, kl. 14:37